

La Espero

SVENSKA ESPERANTOTIDNINGEN

Nro 6/1985 ★ Kr 8,50

1985-års esperanto-världskongress i Augsburg med ett digert och välplanerat program är nu genomförd och vi börjar planera för nästa års kongress i Peking. Innan dess kommer dock mycket annat att hända: Kurser av olika slag, konferenser inom olika yrken och intresseområden, gruppresor till arrangemang av skilda slag. Inom esperantorörelsen händer det alltid något. Inga språkbarriärer hindrar oss från att få kontakt med andra människor och kulturer!

Esperantoforbundet

Adress: EsperantoCentro,
Brunnsgatan 21, 111 38 Stockholm,
Telefon: 08-11 74 34.

EsperantoCentro är öppet
måndag-torsdag kl. 17-19.
Postgiro: 20 12-3, Esperanto-
förbundet.

Medlemsavgift:

Direktansluten medlem 75 kr
ungdomsmedlem t.o.m. 20 år 35 kr,
familjemedlem (utan tidning) 25 kr.
Prenumerationsavgift för *La Espero*
ingår i medlemsavgiften.

Medlemmar under 30 år är samtidigt
medlemmar i Sveriges Esperantisters
Ungdomsförbund och får dess tidning
Kvinpinto. Om du inte får den, med-
dela födelseår till Esperanto Centro.

SEF:s styrelse

Ordförande: Karin Lindquist
tel. 0589-155 31

Sekreterare: Anita Lindblom
tel. 08-773 40 24

Kassör: Börje Andersson
tel. 0500-122 05

Märtha Andreasson, Åke Rohdin,
Kersin Rohdin, Birger Viggen

Suppleanter:

Ingemar Nordin, Bertil Andreasson

La Espero

Organ för Svenska
Esperantoförbundet.

Adress: EsperantoCentro,
Brunnsgatan 21, 111 38 Stockholm.
Ansvarig utgivare: Bertil Åkerberg.

Redaktion:

Karin Lindquist (huvudansvarig)
Västermovägen 19, 732 00 Arboga
tel. 0589 - 155 31

Ulf Ribers, Norra Freberga,
591 90 Motala, tel. 0141-220 35.

Bertil Danielsson (layout)

Årjäng, tel. 0573-105 69.

Fotosats och tryck:

EsperantoCentro, Stockholm 1985

Manuskript sändes en månad före
utgivningsdatum till
Karin Lindquist (adress se ovan).

Esperantoförlaget

Postadress:

Box 7502, 200 42 Malmö.

Besöksadress:

Möllevångsgatan 20 B.

Öppettider: 1 sept.-15 maj:

onsdagar 10-11, torsdagar 17-18.

Skriftliga beställningar expedieras
hela året, även under sommaren.

Telefon: 040-12 20 29.

Postgiro: 578-5.

Expedition: Wivi Nilsson.

Styrelsens ordförande:

Anita Lindblom.

HODIAŬ

Till "Esperantofrämjarna"

Hjärtligt välkomna i vår organisation. Vi är tacksamma för att ni vill med ert medlemskap stödja vår verksamhet.

I denna tidning, som är vår medlemstidning, ger vi lite information om esperanto, men framför allt skriver vi om esperantovärldskongressen som ägde rum i Augsburg i början av augusti.

Vill ni ha ytterligare upplysning om esperanto ring eller skriv till vårt kansli, Esperanto-Centro, Brunnsgatan 21, 111 38 Stockholm, tel 08-11 74 34.

Vill ni "känna på" esperanto kan ni kostnadsfritt beställa det första brevet i vår korrespondenskurs.

Vi kommer även i fortsättningen att informera er om vår verksamhet.

Karin Lindquist
ordförande i Svenska Esperantoförbundet

De la redakcio

Ĉi tiu numero de LA ESPERO ni sendas al ĉiuj "Esperantofrämjare". Pro tio la enhavo estas ĉefe svedlingve. Ni ankaŭ sendas ĝin al aliaj elektitaj ruĝoj kiel ekzemple la parlamentanoj, kelkaj lernejoj ktp. Por la kluboj ni presis sufiĉe grandan kvanton kaj esperas ke vi povas disdoni ĝin diversmaniere. La kosto estas por 1 ex kr 6 kaj por 10 ex kr 30.

La venonta numero de la LA Espero 7/85 aperos ĉirkaŭ la 15-an de oktobro. Limdato por la ricevo de materialo por tio ĉi numera estas la 15-an de septembro. En la numera ni inter alie rakontos pri la renkonti-go inter finnlandaj kaj svedaj esperantistoj en Mariehamn 21-22 septembro.

La redaktoro

INNEHÅLL/ENHAVO

- 68 57 länders seperantistister....
- 69 UEA:s generalför-samling
- 70 Svenska insatser vid kongressen
- 71 Kulturkvällarna i Augsburg
- 72 Esperanto i skolan
- 73 Peking lockar många - 1990 till Afrika
- 74 Varför esperanto?
- 75 Esperantorörelsens delegatsystem Pasporta Servo
- 76 Dr Fu doesn't answer any questions
- 77 Nya böcker
- 78 Tra la lando
- 79 Barn och ungdoms-träff
Dankon
Nekrologo
Sök ungdomsstip.
- 80 Esperanto i litteraturen
Fackträff för bibliotekarier
KELI kaj IFEF jar-kongresis
Korespondpetoj

Prezidanto:

Esperanto fungerar:

Man hör ibland någon säga att esperanto är ett "konstgjort" språk och därför inte skulle fungera.

Har man varit på en esperanto-världskongress med deltagare från bortåt ett 60-tal länder, där all kommunikation sker på ett språk - sammanträden, föredrag, seminarier, teater, sång... - då kan man konstatera att esperanto är ett i allra högsta grad levande språk, som fungerar inom alla områden.

Att få deltaga i all denna gemenskap, knyta kontakter med människor från alla världsdelar är något som jag skulle vilja att alla finge uppleva. Ett sådant konkret bevis på nära och uppriktig vänskap "amas" kan inte lämna någon oberörd. Men esperanto är mer ändå: Det är ett sätt att nå kontakt med varandra i hela världen inom alla områden på lika villkor.

Det är stora ord, men det är så man känner det när man just har upplevt en esperantovärldskongress.

Men det är inte bara under denna kongressvecka esperantisterna har möjlighet att träffa varandra. Det anordnas en mångfald andra arrangemang, kongresser och konferenser där esperanto används som enda arbetsspråk, t ex ungdomskongresser, vetenskapskonferenser, konferenser för läkare, lärare, hantverkare, blinda, filatelister, religiösa... I många länder ordnas också veckokurser i esperanto, huvudsakligen under somrarna.

Esperantodagen den 28 september

Enligt förslag från informationskommittén beslöts under SEF-

kongressen i Helsingborg att anordna en **Esperantodag** med efterföljande vecka varje år sista lördagen i september. **Årets esperantodag kommer alltså att infalla den 28 september.** Syftet är att informera allmänheten om esperanto. Det skall vara en samlad aktion i hela landet. Det är meningen att vi i alla medier, på alla tillgängliga platser skall synas och höras.

Klubbarna har fått en del idéförslag på aktiviteter. Under hösten blir också det "informationspaket", som delvis presenterades i Helsingborg, färdigt. En förteckning över materialet, priser, samt leveranstider har sänts till klubbarna. Andra intresserade kan få dessa uppgifter från EsperantoCentro.

I Augsburg hälsade jag från den svenska esperantorörelsen och nämnde att vårt mål i Sverige är att alla svenskar skall veta vad esperanto är när jubileumsåret infaller 1987. Med DIN hjälp hoppas jag att vi skall nå detta mål.

Karin Lindquist

57 länders esperantister i 2000-åriga Augsburg

2300 esperantister från 57 länder i alla världsdelar gav under en vecka det västtyska Augsburgs 2000-årsjubileum som stad en internationell prägel. Över hundra svenska deltagare fick uppleva hur det verkligen går att lösa alla språkproblem.

Samtidigt förfuskades borta i Moskva den stora ungdomsfestivalen av tolkarna, som bland annat vägrade att översätta kontroversiella uttalanden. I Augsburg behövde de 2300 kongressdeltagarna inte en enda tolk...

Bland dem som förundrade sig över det var FN:s förre generalsekreterare Kurt Waldheim. I Augsburgs rådhus mötte han vid en mottagning esperantister och uttryckte sin förvåning över att esperanto ännu inte fått större spridning i världen. Han kunde ju själv konstatera hur fint allt fungerade.

Många representanter från länder och organisationer hälsade kongressen och önskade fortsatt framgång för esperanto. Här överlämnar doktor DIETER ROGALLA från Europeiska Gemensamma Marknaden dessutom en gåva till UEA:s president Gregoire Maertens. Fotograf: B Lindquist

En laddad vecka

De årliga stora esperanto-kongresserna erbjuder deltagarna en minst sagt händelserik vecka. Så var det nu igen, och ännu mer laddat lär det bli vid de båda närmaste världskongresserna, i Peking nästa år och vid esperantos 100-årsjubileum i Warszawa 1987.

Här är några snabba exempel på vad deltagarna i Augsburg fick vara med om:

- En högtidlig invigning med del-

tagande av diplomater och konsulter från många länders beskickningar i Väst-Tyskland. Mest uppmärksammas blev väl den kinesiske ambassadören i Bonn med sin varmhjärtade inbjudan till Peking nästa år.

- Till tre orkestrar med alla sorters musik gick den årliga stora internationella balen av stapeln i den väldiga kongressbyggnaden. Men redan en kväll dessförinnan hade alla haft tillfälle att återse gamla bekanta och knyta nya kontakter vid en jättelik kamratträff – på esperanto kallad "Interkona vespero".

- Flera teaterföreställningar, musik- och kulturarrangemang, en aktuell revy och en ungdomskabare som särskilt ungdomar satte färg på.

- Tio föreläsningar på universitetsnivå inom olika områden från Hans Christian Andersens roll i dagens kinesiska kulturliv till Universums uppkomst och slutliga öde.

- Möten med Esperanto-aka-

Professor H Frank, Augsburgs huvudborgmästare Hans Breuer, UEA:s president Gregoire Maertens och UEA:s verkställande direktör Simo Milojevic.

Fotograf: B. Lindquist

demin, som vakar över språkets enhet och utveckling.

- Offentliga sammanträden med esperantorörelsens "världsricksdag", La Komitato, med valda ledamöter från alla länder.
- Facksammanträden i organisationer för allehanda yrken, rörelser och intressen, från lärare och medicinare till kristna samfund och frimärkssamlare.
- Gudstjänster på esperanto i Augsburgs underbart vackra kyrkor.
- Seminarier och språkkurser.
- Bussutfärder bland annat till Mainau och München – för att inte tala om alla små utflykter som gjordes tillsammans med gamla och nya vänner.

Augsburgs "svensktrappa"

Det 2000-åriga Augsburg med sina rika historiska minnen – vi kan påminna om den Augsburgska trosbekännelsen och Fugger-epoken – var naturligtvis i och för sig en sevärdhet. Det svenska intåget under 30-åriga kriget har satt sina spår i form av en "Schwedensteig".

I det pittoreska centrum var varje kväll tusentals människor i rörelse, och esperantisterna från de 57 länderna, inte minst iranskorna i sina slöjor och japanskorna i färgglada kimonos, väckte stor uppmärksamhet.

Det ungdomliga inslaget var stort och visade att många länder intresserar sig för den lösning av språkproblemet som esperanto ger – och inte minst finner glädje i att på detta sätt kunna umgås med kamrater från hela världen. Bilden är från kongressens högtidliga invigning.

Foto: B Andersson

Märtha Andréasson:

UEA:s generalförsamling

Jag har sedan några år tillbaka varit representant för Sveriges "Komitato". "Komitato" är högsta beslutande församling i UEA (Universala Esperanto Asocio), man kanske kan säga UEA:s generalförsamling. Varje land har ett antal delegater, delvis beroende på antalet medlemmar. Dessutom finns det några fackdelegater och några delegater, som valts direkt av de enskilt anslutna medlemmarna. Tillsammans är det 88 delegater och 8 observatörer (från länder som inte har något landsförbund anslutet till UEA), som bildar "Komitato". De representerar ca 40 länder.

15 sammanträden under veckan

Arbetet bedrivs dels i gemensamma överläggningar i "Komitato" och dels i olika kommissioner, där man behandlar speciella ämnen eller verksamheter. De här kommissionerna fortsätter sitt arbete under året och rapporterar i komitato vid nästa års kongress

om resultatet av sin verksamhet.

I år hade vi 5 sammanträden i "Komitato" och varje kommission hade minst två sammanträden. Komitato's dagordning upptog 48 punkter, av vilka en del inte hann avverkas innan kongressens slut.

Ekonomi viktigaste frågan

I UEA liksom i övriga omvärlden var det ekonomin, som upptog en mycket stor del av tiden. Hur ska man få fler medlemmar och hur ska man få kassan att räcka till alla de aktiviteter, som planeras inför jubileumsåret 1987. För övrigt var det frågor om undervisning och utbildning, information, turism, kultur, planering, kontakt med FN, Unesco och Europaparlamentet m m.

Arbetet innebär att vi ska visa vad en internationell organisation med ett gemensamt språk kan åstadkomma på olika områden, vad de olika medlemsländerna kan tillföra varandra av kultur, utbildning, känslorrelationer, m m. Huvudmålet är att få esperanto erkänt som officiellt språk i internationella sammanhang.

Temadagar: Fred, utbildning, kvinnofrågor

En dag ägnades åt freden, med anledning av att 40 år förflutit sedan Hiroshima- och Nagasaki-bomberna föll. Det var en speciell utställning, en teaterföreställning, minnesceremonier, diskussions-träffar m m. En speciell bok, skriven av en som själv upplevt bombanfallet över Hiroshima, presenterades med text på esperanto, japanska och engelska. En del av programmet ägde rum gemensamt med fredsmanifestationer som staden Augsburg anordnade. Augsburg hade för övrigt anslagit hela torsdagen åt freden. Det var

en helgdag med alla butiker, kontor, fabriker och skolor stängda.

Skolans dag

(se på annan plats i tidningen)

Virina agado

Den tredje temadagen kallades **Kvinnans dag**. Eftersom jag fått förtroendet att leda arbetet i Kommissionen för verksamhet bland kvinnor (Komisiono Virina agado) hade jag också, tillsammans med övriga deltagare i kommissionen (KVA), ansvar för detta temas program. I kommissionen ingår fem personer, tre från Sverige, en från Grekland och en från Frankrike.

Dagen inleddes med ett allmänt möte, där vi bl a fick besök av en representant för socialdemokratiska kvinnoförbundet i Augsburg. Kommissionen rapporterade om sin verksamhet under året. Bl a att Anita Lindblom deltagit som KVAs representant vid kvinnokonferensen i Nairobi och där delat ut ett par tusen flygblad med uppgifter om esperanto. Kontakterna vi fick där ska vi fortsätta att arbeta vidare med. En broschyr med uppgifter om KVA på 12 olika språk hade blivit klar just till kongressen. Den kan användas för information om esperanto i internationella kvinnoorganisationer.

Dessutom kom ett förslag från den grupp som arbetade med utställningen för KVA på Mässan "Kvinnor Kan" i Göteborg, att låta det insamlade materialet utgöra grunden till en bok om "Kvinnorna i Esperantorörelsen". Idén mottogs med intresse och vi beslöt fortsätta insamlandet av uppgifter om kvinnor, som arbetar aktivt för esperanto. Vi ska skriva artiklar om kvinnor och kvinnors liv och arbetsförhållanden m m i olika esperantotidskrifter och beslöt att använda kvinnotidskriften "Sekso kaj Egaleco", som utges av Anna Brennan i Italien, för publicering av rapporter från arbetet i KVA. På kommissionens

Börje Andersson:

Svenska insatser vid kongressen

Den stora skaran svenskar vid kongressen i Augsburg kunde glädja sig åt att flera av deras representanter spelade en uppmärksam roll vid de olika begivenheterna under den laddade veckan.

Med risk för att vi inte noterat några därför att man omöjligt hann med att vara överallt, kan vi nämna:

– Sverige representerades vid öppningsmötet av SEF-ordföranden

den Karin Lindquist. Hon betonade särskilt det arbete som SEF nu lägger ned på att göra jubileumsåret 1987 till ett stort propagandår för Esperanto i Sverige.

– Nyss avgångne SEF-ordföranden Roland Lindblom, som i UEA:s styrelse är ledamot för kongresser, ledde bland annat sammankomsten om kommande

Svenska Esperantoförbundets ordförande Karin Lindquist hälsar kongressen från de svenska esperantisterna.

Fotografering: B. Lindquist

sista sammanträde beslöts, att innehåll i "Sekso kaj Egaleco" ska läsas in på band för att ge synskadade tillgång till materialet.

Vi vill också att fler kvinnor ska nomineras och väljas in på ledande poster i esperantorörelsen. För att förbereda dem för uppgifterna ska vi försöka starta regionala kurser i talteknik m m på olika platser och också hjälpa till att få med fler kvinnor som individuella medlemmar i världsesperantoförbundet.

Hur firas Internationella Kvinnodagen den 8 mars på olika platser i världen? Vi har påbörjat en undersökning som vi ämnar fortsätta.

För att få pengar till verksamheten inom KVA beslöts att föreslå upprättandet av den fond

hos UEA och be om frivilliga bidrag till denna.

Det framkom också protester mot att en del av det underhållningsprogram som visades under kongressveckan var diskriminerande för kvinnorna och KVA fick i uppdrag att påpeka detta för ansvarig styrelsemedlem.

Seminarium i argumentations- och talteknik

Direkt efter det allmänna mötet hölls ett seminarium, en introduktion till en kurs i argumentations- och talteknik. Belka Beleva från Sofia lärde ut talteknik och Anna Brennan demonstrerade hur man skall "komponera talet", hur man ska välja rätta ord och presentera det rätt för att nå ut till åhörarna.

kongresser (som vi berättar om i särskild artikel).

– Vice SEF-ordföranden Märtha Andréasson var mötesordförande – och enligt samstämmiga uppgifter en utmärkt sådan – vid kvinnorörelsens sammankomst.

– Vid den ungdomskabaret, som framfördes på utflyktsdagens kväll, spelade och sjöng Bertil Wennergren och Mikael Englund, och dessutom var Leif Gunnar Nordenstorm en lysande konferencier. Visserligen stod den sistnämnde i kongressboken under Sovjetunionen, men det berodde på att han tillfälligt tjänstgör vid svenska ambassaden i Moskva och sänt in sin anmälan därifrån...

– Gunnar Gällmo gjorde vid journalisternas årsmöte ett inlägg om den censur, som hindrar massmedia i många länder att arbeta. Inlägget "tände" många deltagare till mötets livligaste debatt med deltagare från både "kapitalistiska" och socialistiska länder.

– Wim Postuma ledde en konversationscirkel med ett 40-tal deltagare.

Fin SEF-resa med buss

Nästan ett 40-tal av de deltagande svenskarna kom till Augsburg med den bussresa, som SEF anordnade tillsammans med Nord-Syd-Resor i Enköping. Det var en resa, som alla var så belåtna med, att den inspirerar till fortsatt samarbete kommande år.

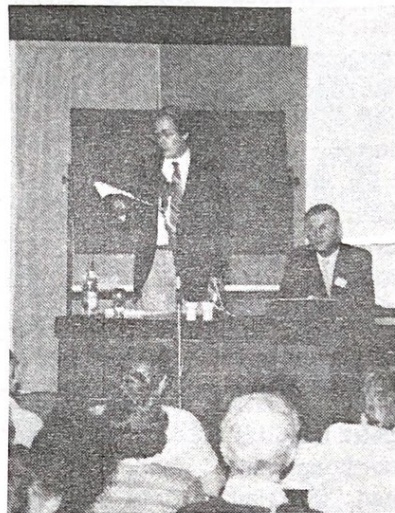

Kerstin Rohdin:

Kulturkvällarna i Augsburg

Kongressen i Augsburg hade ett ovanligt rikt utbud av högtstående och professionella kulturarrangemang. De inleddes med **Nacia Vespero**, som leddes av Joachim Giessner. Han hade också översatt en stor del av sångerna, som framfördes. Den var intressant komponerad med olika sorters folkdanser, folksånger och recitationer ur den tyska litteraturen. Fantastiska var bl a piskdansen, som visade hur kuskarna gjorde musik med sina piskor förr i tiden, när de reste fram genom landet, och krodansen, som formerade lövklädda girlanger i olika mönster. Bland recitationerna tog nog Der Erlkönig priset med sin förtrollande rytm.

Teaterkvällen presenterade Erich Kästners pjäs Tre män i snön. En bulgarisk teatergrupp med den professionella skådespelskan Belka Beleva som ankare ledde oss genom de olika förvecklingarna i den pjäsen, som säger att människan blir bemött efter sin ställning och rikedom. Onsdagen avslutades med en underbar **musikkväll** som till stor del innehöll kända och älskade operettmelodier. Joachim Giessner hade även översatt många av de sångerna, bl a den kända Vilja-sång-

Professor Hamphrey Tonkin föreläser om litteratur inom ramen för "Internacia Kongresa Universitato". Till höger professor Helmuth Frank, rektor för kongressuniversitetet.

Fotograf: B. Lindquist

en. Programmet presenterades av sångare och sångerskor från Tyskland och Luxemburg, men också från Bulgarien och Ungern. Vec-

Programmen under kulturkvällarna var av mycket hög klass. Här är det en grupp dansare som uppträder på "Nacia vespero".

Fotograf: B. Lindquist

kans kulturprogram avslutades med Internacia Arta Vespero, där bl a kongressens internationella kör medverkade. Under de senare åren har man samlat sångkunniga kongressdeltagare till en kör, som övar varje dag och som brukar framträda vid kongressens avslutning.

En grupp ungdomar hade tillsammans med sina lärare dramatiserat Bensons Fredsboken och framförde den på klar och tydlig esperanto. Mycket under kongressveckan handlade om den "lilla människans" möjlighet och önskan att arbeta för fred. Fredspelet inleddes med att barn från barnkongressen visade skyltar med "tänkespråk" från olika religioner och kulturer t ex från Koranen: "Älska det för mänskligheten, som du älskar för dig själv", - den gyllene regeln för alla medmänskliga relationer. Humphrey Tonkins festtal handlade också om gemensamma mänskliga ansträngningar att bygga upp Augsburg från att vara en ruinhög till en ljus, vacker stad igen. Temat i den ekumeniska gudstjänsten var att kärleken och freden är en himmelsk makt, som finns för att hjälpa människor att leva och arbeta tillsammans. Musiken och predikan framkallade många rörda tårar över vad människor förmår åstadkomma. En underbar känsla av gemenskap mellan människor från olika miljöer som verkligen känns som ett hopp för mänskligheten inför framtiden.

**Ĉu vi konas
Transpiranton**
— la plej disvastigitan mon-
dlingvon en la Verdurbeto?
Studu ĝin kaj aliajn novaĵojn
en
Grönköpings veckoblad
Nur 86:— unujare.
Skribu al GV, Box 2080,
103 12 Stokholmo, aŭ tele-
fonu 08-789 30 55!

Bertil Andréasson:

Esperanto i skolan

Ett, sedan några år tillbaka, stående inslag under världskongresserna är Skoldagen, Lerneja tago. Under årets kongress i Augsburg var dagen uppdelad i två avdelningar; en teoretisk och en praktisk.

Under den första delen lämnades intressanta rapporter om esperantoundervisningen i ett antal länder runt om i världen.

Kina. Från nästa års världskongress för esperantovärldskongressen lämnades en fyllig redogörelse. Regeringen där uppskattar mycket undervisningen i främmande språk, därför att detta möjliggör kontakter med övriga delar av världen. I de kinesiska skolorna måste man lära sig ett främmande språk. De flesta väljer engelskan, men även franska förekommer. Kinesiskan är helt olik de europeiska språken. Grammatik och ordföljd är annorlunda. Detta betyder att det är väldigt svårt för en kines att lära sig ett av de "stora språken" såsom engelska, tyska, franska eller ryska. Tom esperanto är svårt att lära för en kines, men i jämförelse med de nämnda nationella språken intar esperanto en särställning såsom det lättaste.

Undervisningen i esperanto i Kina organiseras dels såsom universitetskurer för studenter och dels såsom frivilliga kurser för vem som helst på fritid efter arbetet. I skolorna på lägre stadier undervisas inte i Esperanto. Man har än så länge inte tillräckligt många kompetenta lärare, men hoppas att universitetskurserna så småningom skall få fram många nya lärarkrafter. Man hoppas också att 1986 års världskongress i Peking skall ge en bra knuff framåt för esperantostudiet. De kinesiska esperantisterna får då möjlighet att träffa och samtala med meningsfränder från hela världen. Man hoppas även på en

kraftig vidareutveckling av vetenskapligt material på esperanto. Detta skulle öppna nya möjligheter för de universitetsstuderande och för vetenskapsmännen.

Ruanda. De officiella språken i Ruanda är franskan och de nationella språken. Dessa undervisas i skolorna. Ibland förekommer även undervisning i engelska. Detta afrikanska land är nästan jungfrulig mark för esperanto. Ingen organiserar undervisning i esperanto och språket lärs inte ut i någon skola. Man känner inte till språket i någon högre grad. Nu har emellertid några belgiska lärare samlat en liten grupp där de undervisar i esperanto. De hoppas att genom ett tålmodigt arbete sprida information och kännedom om esperanto till allt större skolor, och att det om ett antal år skall talas av många och kanske förekomma på skolschemat.

USA. Varje delstat eller stad svarar själv för skolväsendet generellt. Detta medför att situationen är väldigt varierande från plats till plats när det gäller undervisningen. Mycket sällan finns det institutioner som stöder undervisningen i esperanto. Den mest förekommande formen av esperantoundervisning är kurser för vuxna. Det är sällsynt att man träffar på esperanto i grundskolan. På gymnasier förekommer det då och då och på universiteten träffar man på esperantoundervisning oftare. Speciellt universitetet i San Francisco har haft ett antal uppmärksammade kurser. Ett stort problem i USA, som motverkar esperanto i skolan, är att folk i allmänhet inte lär sig främmande språk. Man vet knappast vad esperanto är och därför accepterar man det inte som skolämne. Man är motståndare till det utan att veta vad det är man är

moståndare till. Här som på andra ställen behövs pengar för information.

Västtyskland. De olika förbundsstaternas kulturministerier ansvarar för undervisningen. Detta medför att bilden är något varierande. På en del ställen förekommer frivilliga kurser utanför skolschemat. Läraren får ingen lön utan arbetar ideellt. I Bayern kan eleverna i de två sista klasserna på gymnasiet välja esperanto som extra ämne. Här får läraren betalt men några betyg sätts inte. Situationen vad gäller esperantoundervisning är bättre i Bayern än i andra delstater.

Iran. Esperanto undervisas främst i de lokala kulturhusen. Eftersom det arabiska alfabetet är olikt vårt måste lång tid ägnas åt att lära de latinska bokstäverna. Esperanto undervisas inte i skolorna utan enbart frivilliga kurser förekommer för alla åldrar, dock organiseras speciella barnkurser, oftast på sommarferierna. Här som på många andra håll saknas lärare.

Island. Landet är litet och glest befolkat, vilket avspeglas i sättet att undervisa i esperanto. Man kan urskilja fyra typer:

1. Självstudier
2. Korrespondenskurser.
3. Kurser organiserade av klubbar. Endast två klubbar finns på Island, i Reykjavik och i Akureyri.

4. Undervisning i skolan. I tre gymnasier finns möjlighet att välja esperanto som frivilligt ämne.

Ungern. i Ungern är situationen för esperantoundervisningen betydligt ljusare än i många andra länder. Detta hänger samman med att regeringen och kommunistpartiet stöder och uppmuntrar denna undervisning. I Ungern lär man som första obligatoriska främmande språk ryska. Därefter kan man som andra främmande språk välja engelska, franska eller spanska. Som tredje språk kan man välja latin, esperanto eller något grannspråk. Lärarna i esperanto är betalda som alla andra och på lärarhögskolor-

Börje Andersson:

Peking lockar många – 1990 till Afrika!

Den 70:e världskongressen var inte ens över förrän många av deltagarna började intressera sig för nästa. Man kan förstå det med tanke på att nästa års kongress skall äga rum i Kina, närmare bestämt i Peking – eller Beijing som ju namnet skall vara numera.

En särskild sammankomst om kommande kongresser samlade många deltagare. Man fick där först och främst veta litet om de

närmaste fem årens kongresser:

– 1986 års i Peking, dit redan över 800 anmält sig!

– 1987 års i Warszawa, som får festivalprägel med anledning av Esperantos hundraårsjubileum.

– 1988 års troligen i Rotterdam – beslutet är dock ännu inte definitivt.

– 1989 års kongress är däremot definitivt placerad i den engelska badorten Brighton.

Kinas ambassör uttryckte i sitt tal vikten av internationella kontakter för sitt land och var övertygad om att esperantovärldskongressen i Peking nästa år kommer att ha stor betydelse för Kina.

Fotograf: B. Lindquist

na förekommer undervisning i esperanto. Universitetet i Budapest har sedan 1966 esperanto som ämne, vilket handhas av professor Istvan Szerdahelyi, en välkänd lingvist.

Polen. Som första främmande språk undervisas ryska, men som andra språk kan man välja esperanto jämsides med engelska, tyska och franska. Alla lärare får lön av staten. Polen har en av staten godkänd läroplan i esperanto.

Den praktiska delen av Skoldagen bestod av tre modellektioner. Den första visade hur man för vuxna, som kan esperanto, undervisar om poesi. Man fick en klar bild av hur man kan ta fram

toning. Ett detaljerat exempel på diktanalys gavs och man visade på att denna form av undervisning kan öppna dörren till esperantos rika lyrik.

Nästa modellektion handlade om hur man genom att använda esperanto kan undervisa i geografi i en internationellt sammansatt klass.

Den tredje lektionen behandlade sport och gymnastik.

Det hela avslutades med en intressant diskussion om esperantos möjligheter att komma in i skolorna som självständigt ämne och om hur man kan använda esperanto under lektioner i andra ämnen.

– 1990 års kongress skall förläggas till Afrika men man vet ännu inte vilket land. Valet torde komma att stå mellan Zaire, Elfenbenskusten och Kenya.

Chans besöka även Tibet!

Den kinesiska delegationen vid kongressen i Augsburg lämnade en utförlig information om nästa års kongress i Peking och visade tre mycket lockande filmer.

Bland annat berättade man att utflykterna kommer att få en något annorlunda karaktär. Man tänker nämligen inte bara besöka sevärdheter utan också kinesiska esperanto-familjer. För- och efterkongresser planeras i bland annat Shanghai och – inte minst anmärkningsvärt och lockande – Tibet.

Vilka kostnader skall man räkna med för att kunna komma till kongressen i Peking? För flygresan försöker UEA finna alternativ för så billiga gruppfärder som möjligt. Vad gäller uppehållet i Peking, har de kinesiska värdarna än så länge bara skissat en nio natters vistelse på mycket bra och moderna hotell med frukost och kvällsmat inräknat: Cirka 4 800 kronor. Men på mångas begäran skall man nu också försöka finna billigare alternativ med enklare typer av förläggning.

Till Kina med transsibiriska järnvägen!

Äntligen finns en resehandbok för den som vill upptäcka Kina på egen hand. Det är boken "Kina med transsibiriska järnvägen" skriven av Margareta Lindblad och Willy Westby och utgiven på deras förlag Willma.

I boken ges svar på frågor som: Hur ordnar man visum? Vad kostar det att resa på egen hand? Hur klarar man sig med språket? Vilka sevärdheter finns i olika städer? Adresser, priser, tidtabeller till

Ingemar Nordin:

Varför esperanto?

Idén om ett världsspråk, ett allas andra språk, är mycket gammal. Man brukar nämna profeten Sefanja som den förste som var inne på tanken, (Sefanja 3:9). 1600-talets stora filosofer Descartes, Leibnitz, Cartesius sysslade med problemet, och under följande århundraden presenterades en uppsjö av förslag. Över 400 lösningar på problemet finns, men av dessa har endast en lyckats, esperanto.

Efter nu snart hundra år sedan den polske ögonläkaren L.L. Zamenhof publicerade den första skriften, 1887, finns esperanto över hela jorden med över 100-talet periodiska tidskrifter, med regelbundna radiosändningar, med 100-tals litterära nyutgivningar årligen. Esperanto har blivit ett kongressspråk. Ett kalendarium över internationella kongresser och konferenser upptar över 200 sammankomster från 1 januari till 31 december, där esperanto är det enda officiella språket.

Varför lyckades då just esperanto?

Kanske därför att esperanto är

flyg, tåg och båtar, information om hotell m m står att läsa i boken. Boken är användbar för såväl de som planerar att åka individuellt som att åka i grupp. Det är den första resehandboken skriven av svenskar för en nordisk publik.

Förbundets medlemmar erbjuds denna användbara och faktaspäckade bok för 85 kr (bokhandelspriset ligger runt 115:–). Du som vill utnyttja detta förmånserbjudande sätter in 85:– på förlagets postgiro 91 99 80-3 och skriver ditt namn och adress på postgirotalongen. Därefter dröjer det inte många dagar förrän du får boken hem i brevlådan.

som ett vanligt främmande språk för de flesta. När man undervisar en nybörjargrupp, hör man ofta en kommentar av förvåning: Men vad det låter naturligt, inte alls konstgjort. Man hade tydligen väntat sig något annat. Låter som italienska, säger en del. Som spanska säger andra.

Det är så mycket i esperanto som nybörjaren känner igen. Ordstammarna är ju internationella. Cirka 75% är latinska och resten mest anglo-saxiska. Ordbildningen med hjälp av affix (för- och efterstavelser) finns ju också i svenskan. Det är bara det att vi glömt ursprunget: Lingon, hallon, smultron m fl som är besläktade med respektive ljung, berghäll, smälta (smult). Senare importerade frukter med namn av latinskt ursprung plommon, päron, fikon m fl har våra förfäder skapat analogt med de inhemska bären. Skyttel mortel, nyckel, (det hette för länge sen lyckel, av lyckastänga). I esperanto gör man på samma sätt. Suffixer för verktyg är -il-, så nyckel heter ŝlosilo (ŝlosi = stänga).

Ett 40-tal lättlärd affix mångdubblar ens ordförråd. T ex:

-ist- ger yrke instruisto, lärare, av instrui, undervisa

-in- ger femininum fratino, syster, av frato, broder

-id- ger unge ŝafido, lamm, av ŝafo, får.

Av en ordstam får man alltså "gratis" andra ord:

kuri koka ger kuiristo, kock, kuiristino, kokerska, kuirejo, kök

Bovo tjur ger bovino, ko, bovido, kalv, bovejo, ladugård.

Den lätta grammatiken, den logiska ordbildningen, den internationella ordförrådet är väl de

Vilket yrke och vilka intressen man än har, blir det för varje år allt viktigare att ha goda kontakter. I internationella sammanhang finns det en värdefull kontaktmöjlighet genom det delegatsystem, som Esperantorörelsen byggt upp. I den årsbok, som Universala Esperanto-Asocio (UEA) årligen utger, finns adresser till omkring 2500 delegater i ett 70-tal länder.

Det finns delegater av olika slag: D=delegat, VD=vice delegat, FD=fackdelegat och JD=ungdomsdelegat. Önskvärt är att varje Esperantoklubb har såväl en delegat som någon fackdelegat och gärna en ungdomsdelegat.

faktorer som mest bidragit till esperantos framgång.

Resumé på esperanto i facktidsskrifter

I Iran säger man: För västvärlden är det en lyx att lära sig esperanto, men för oss i u-världen är det en livsnödvändighet. Det är vår enda möjlighet att få del av den västerländska kulturen.

I Kina begär en grupp vetenskapsmän, att alla artiklar i nationella facktidsskrifter ska avslutas med en resumé på esperanto i stället för som nu på engelska. De får förlora åtta år på att lära sig engelska medan de engelsktalande kollegerna kan ägna sig åt forskning, säger de.

På fredskonferensen i Madrid för några år sedan uppmanade den ryske delegaten de västerländska journalisterna att gå och lära sig ryska, när de ville intervjua honom på engelska. Ryska är framtidens språk, sa han.

Ja, hur kommer det att bli?

Så mycket är klart, att inget stort folk kommer att godta ett annat stort folks språk som enda världsspråk.

Ett internationellt språk måste vara ett icke-nationellt språk.

Man kan unna sig lyxen att lära sig esperanto.

Esperantorörelsens delegatsystem — en värdefull kontaktorganisation

För att bli delegat av något slag måste man ha fyllt 18 år och vara individuell medlem i UEA.

Varje medlem har rätt att använda delegaternas tjänster. Dessa är gratis, men avsändaren måste betala de utgifter delegaten haft i ärendet. Man har rätt att be om upplysningar om handel, industri, trafik, arbete, anställning, löner, turism, utbildning, ungdom, kvinnofrågor osv. Beträffande fackfrågor bör man skriva direkt till fackdelegat, om sådan finns.

Däremot har man inte rätt att begära upplysningar om betalningsförmåga i affärer eller om moraliska värderingar av personer. Det är ej heller delegatens uppgift att skaffa korrespondensvänner. För detta finns ju KORSPONDA SERVO MONDSKALA.

Vid besök i samband med resa bör man minst en vecka i förväg skriftligen informera delegaten om ankomsten.

Vill man t ex ha kontakt med radioamatörer, filatelister eller fotografer, kan man i årsbokens index över fackdelegater se var sådana finns. Frankrike och Väst-Tyskland har flest delegater, ca 250 vardera. I Sverige finns 118 delegater.

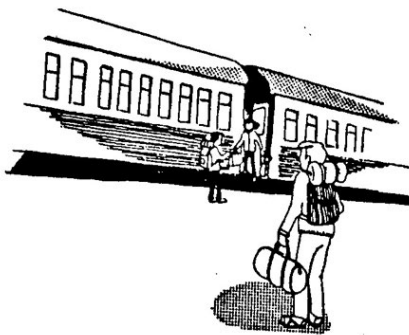
Använd denna förnämliga kontaktorganisation och bli själv delegat av något slag! Detaljerade bestämmelser om delegatsystemet finns i årsboken eller kan erhållas från någon tidigare delegat.

LUPO

Pasporta Servo — en service du inte kan vara utan om du är ung och reser utomlands...

Människan av idag har stora möjligheter att resa omkring i stort sett hur hon vill, tack vare vårt högteknologiskt välutvecklade samhälle. Detta på gott och ont.

I 12 år har Pasporta Servo funnits och idag innehåller den drygt 600 adresser till esperantotalande i 53 länder (t ex Västtyskland, Polen, Nederländerna, Argentina, Ungern, Kina, USA, Kanada, Israel, Japan, Jugoslavien, Mexiko.) Dessa värdar är beredda att ta emot dig som gäst i sitt hem under en kortare eller längre tid, ofta gratis. Villkoret för

att du ska kunna använda dig av denna gästfrihet är dock att du talar esperanto, eftersom man ska kunna samtala på ett gememensamt språk.

Att ha med sig Pasporta Servo på sin resa utomlands är inte bara en möjlighet att ordna billig övernattning. Tack vare det gemensamma språket kan man lära känna ett land eller en plats "inifrån". Lokalt kan

du få tips och hjälp på vad som är sevärt i omgivningen där du befinner dig eller för den fortsatta resan. Det sociala och kulturella utbytet underlättas och du kan få se "vardagslivet" på ett naturligt sätt. Som "vanlig turist" får du inte alltid se lika mycket.

Basen för Pasporta Servo är de 600 gästgivarna och detta bygger helt på frivilligt arbete. Vissa gästgivare hjälper till att förmedla kontakter med andra esperantotalande. I 13 av de 53 länderna finns det en organisator som inte bara håller listan aktuell. De kan också informera dem som reser på egen hand, till viss del organisera en resa m m.

Om du vill ha ytterligare information kontakta gärna: Wim Posthuma, Soldatgatan 42, 723 45 Västerås, 021-13 35 29. och Elisabeth Ahlgren, Ringvägen 86, 3 tr, 116 61 Stockholm.

Varför smålänningarna?

Varför blev just läsarna av tidningen Smälänningen, Ljungby, den första svenska allmänhet som fick läsa dikter av nobelpristagaren Jaroslav Seifert redan den 23 oktober 1984?

Jo, därför att där fanns esperantisten Malte Markheden, som prenumererade på den litterära esperantotidningen La Fonto (Källan), utgiven i Brasilien, och han passade på att översätta några dikter av Seifert, som funnits publicerade i den tidskriften långt innan det var känt att tjecken skulle få nobelpriset i litteratur. Och dem tog Smälänningen in.

Och så finns det belackare, som säger att esperanto saknar kultur!

"Dr Fu doesn't answer any questions afterwards"

I samband med en tjänsteresa till USA var jag inbjuden till ett stort symposium för elektronikingenjörer. Huvudman för symposiet är en sammanslutning som heter IEEE Solid-State Circuits Council (ISSCC). Det finns tre kommittéer på olika håll i världen, som håller samman verksamheten. En som har Europa som ansvarsområde, en i Asien och en i USA.

Varje år hålls ett symposium på lämplig plats. Årets upplaga var den trettioförsta årgången och hölls i San Francisco.

Deltagarna i år bestod främst av medlemmar och en del inbjudna gäster. Tillsammans ca 3000 personer från en mängd olika länder. Dock inte från östsidan.

Medlemmarna är ofta mycket kvalificerade forskare, som i sina respektive hemländer har mycket stora forskningsresurser till sitt förfogande. Det är inte ovanligt att det rör sig om miljardinvesteringar. Trots detta är det ofta otillräckligt. Därför har den här organisationen kommit till stånd, för att åstadkomma ett utbyte av forskningsresultat. På det sättet hoppas man undvika dubbelinvesteringar, förbilliga forskningen och kanske framför allt att vinna tid. Utbytet sker mycket öppet och förtroendefullt.

Men, och det finns ett stort sådant. Forskarna kommer ju från en stor del av världen och talar således en massa olika språk. Organisationen har bestämt ett arbetspråk - nämligen engelska. Den hemiska sanningen är emellertid att många deltagare kan tala och förstå engelska mycket dåligt. För att inte tala om de forskare som presenterade sina resultat. De läste i många fall upp en inlärd text på engelska, som de själva inte förstod vad den betydde. Det blev något underligt papegojliknande framträdande. Till och med de som hade engelska som

modersmål kunde inte följa med på ett meningsfullt sätt. Vid ett tillfälle annonserade till och med symposieledaren att det inte fick ställas några frågor efteråt.

Kort sagt forskarna nådde inte varandra, åtminstone inte vid det tillfället, med sina resultat. Naturligtvis fanns det tolkar tillgängliga, men de var oftast inte tekniker vilket omedelbart ledde till svårigheter.

Man kan ju inte undvika att göra sig en del frågeställningar under ett sådant här symposium. Inom hur många forskningsområden är det på det här viset? Hur påverkas vi i vårt dagliga liv av det här? Och sist men inte minst, kan Esperanto vara en lösning på det här? Det måste vara så! Och inte bara av allmänmänskliga skäl såsom fred, förståelse och gemenskap utan också av betydande ekonomiska skäl. Man brukar ju säga att det är pengarna som styr. Kanske kan det vara pengarna som driver på utvecklingen för esperantorörelsen.

Bernt Lindquist

Baldaŭ nur memoro! SVEDA SOMERA TAGO

La suno brilas bele kaj varme,
la naturo vestigis verde kaj ĉarme.
Ĉe bordo enspiras ni freŝan aer'
kaj ĝuas la vivon en sveda somer'.

La birdoj salutas en frua maten'
Ni tondas herbejon en nia ĝarden'
Ĝuas bonguston de ĝardenaj frag',
kiujn kolektis ni dum la tag'.

La suno surteras dum bela vesper',
venas nun nokto super la ter'
Ŝteloj ekbrilas sur la ĉiel',
ili ja estas ĉiam fidel'.

Gösta Ljunggren

Nya böcker

Lättare skönlitteratur och bättre fackböcker

Sketcher är ett bra sätt att lära sig ett främmande språk. När de är som bäst, så är de skrivna på ett språk som ligger nära talspråk. Det kan vara roligt att läsa sketcher, och eftersom varje stycke är kort så ställer de inte så höga krav på den som läser. Nu har det kommit två böcker med sketcher, **Pordoj** av Stefan MacGill och **Facila skeĉ-albumo** av Bertram Potts. MacGill kommer från Nya Zeeland men bor i Europa och har givit ut flera samlingar sketcher tidigare. Det händer något hela tiden i hans mini-komedier och man behöver inte veta mycket om humor för att se påverkan från Chaplin. Potts däremot, som bor i Nya Zeeland och har gett ut sin bok i Brasilien, är mer känd som författare till noveller och en fin samling barnpoesi, och hans små sketcher är snarast anekdoter som skrivits i form av dialoger.

Hur man undervisar i matematik i Bulgarien kan man utläsa ur **Amuza matematiko por gelernantoj** av Petko Arnaudov och Ljudmila Arnaudova, översatt till esperanto av författarna själva. De ger konkreta exempel på hur man kan lägga upp undervisningen, för att göra den rolig, och deras sketcher och små lekar bör

Fotis: Franko Luin.

kunna användas även vid andra tillfällen än just matematikundervisning.

Svenska postverket har gett ut en av de bästa brevställare på esperanto som över huvud taget getts ut, **Kor(r)espondu esperante** av Inga Johansson och Åsa Sahlquist. Det som gör boken så levande är att de använt autentiskt

material, och inte bara skrivit av det utan också använt det som illustrationer. Förklaringarna är på svenska och exemplena på esperanto. För att vara en svensk bok är den billig, bara 14,- kr (den beställs från Postens postgiro 185-9, och inte från Esperantoförlaget).

Ulla Luin

Nya böcker

TESTUTGÅVA

av Jen nia mondo 2

20.-

Nyilasi, Molekuloj

36.-

Chun-Chan Yeh, Montara vilaĝo

65.-

Bukado al vi – Mikronoveloj

15.-

Ĉinaj popolaj rakontoj

Magia ŝipo

12.-

Papilia fonto

12.-

Emballage- och portotillägg 10 kr per beställning.

EsperantoCentro

eller Esperantoförlaget

Brunnsgatan 21

Box 7502

111 38 STOCKHOLM

200 42 MALMÖ

postgiro 2012-3

postgiro 578-5

Letervespero

Esperantorondeto "AMIKECO" el Česká Třebová (Czechoslovakio) aranĝos en septembro letervesperon okaze de 25-jara datreveno de sia fondiĝo. Ĉiuj salutsendaĵoj el tuta mondo estos respondataj per bela broŝuro pri la urbo. Unu letero estos ellotumita kaj al sendanto ni garantios 7-tagan senpagan restadon en nia urbo.

Skribu al: Cilka Kotyzová, Drobného 1112, CS-560 20 Česká Třebová CSSR.

Sved-polaj amikecaj tagoj

21 polaj kaj 14 svedaj esperantistoj partoprenis la 2:an Internacian Renkontiĝon en Tjörnarp en Skanio ĉirkaŭ la 1:a de majo.

Per aŭtobuso de Monda Turismo la poloj alvenis — kompreneble ankaŭ per pramo trans la Balta Maro. Kerstin Rohdin kaj Ann-Christine Krondahl, fervoraj Monda Turism-uloj en Svedio, atendis ilin kun abunda programo. Kelkaj eroj de tiu: Vizitoj de kasteloj, infanvartejo, maljunuleja servdomo, katedralo de Lund, Frostavallen kun ŝtonepoka vilaĝo, butikano kvartalon en Malmö kaj aerlibera kulturhistoria muzeo "Kulturen" en Lund, festado de Valburga Nokto kune kun popoldancantoj de Linderöd, diservo en Norra Rörum, ĉeesto dum la studenta printemprenkonto antaŭ la universitato de Lund kaj multaj aliaj okazintaĵoj.

La partoprenantoj loĝis en kvin komfortaj dometoj, konvene miksitaj poloj-svedoj. Gajaj estis la vesperoj en la dometoj kaj kune en komuna salonego kun tre varia distraj programoj.

Rimarkebla estis la kontribuo de la komunumo Höör. Ĝia socialestro Stig Casserstedt helpis per multaj aranĝoj, mem ĉeestante kun videbla intereso kaj ĝojo. An-

Poloj kaj svedoj miksas sin en la parko de Bosjökloster. (Fotis: Ulla Britt Anneling, Göteborg)

kaŭ multaj aliaj skanianoj, esperantistoj kaj ne-esperantistoj, helpis al la sukceso.

Resume estis vera amika, internacia, pacoŝtreba aranĝo. Multege da laboro estis malantaŭ ĝi. Espereble tio ne malkuraĝigos Kerstin kaj Ann-Christine provi ankaŭ venontjare por la 3:a fojo por ke estu vera, sopirata tradicio!

Partoprenanto
Börje Andersson
Skövde

Anita kaj Ewa el Pollando vizitos Svedion

Anita Nowakowska kaj Ewa Mackowska, du junulinoj el Koszalin vizitos Svedion en septembro. Ili trapasis muzikan gimnazion kaj ili volas prezenti polajn kaj esperantajn kantojn. Ili ankaŭ prezentos klasikajn muzikaĵojn. Anita Nowakowska jam vizitis Svedion kaj tiam havis prezentaĵojn en lernejoj en diversa-

ĝaj klasoj. Ŝi ankaŭ ludis orgenon en preĝejo. Kun tradukanto ili volonte rakontos pri sia lando antaŭ sveda grupo, societo aŭ klaso.

Kerstin Rohdin

Den yngsta styrelsen för en esperantoklubb?

I mars hade Bengtsgården — högstadieskola i Bengtsfors i Dalsland — en temadag under rubriken Internationell solidaritet. Eleverna fick välja mellan ett tiotal ämnen. 29 elever i årskurs 7 valde att få information om det internationella språket esperanto.

Vid temadagens slut visade det sig att 16 av eleverna ville fortsätta esperantostudierna. Efter några sammanträden kom man fram till att det bästa skulle vara att bilda en klubb som bl a skulle ordna kurser i esperanto.

Den 3 juni, strax före sommarlovet, bildades så Bengtsfors Esperantoklubb som tillsvidare består av 14 elever och en lärare vid Bengtsgården. Den ungdomliga styrelsen — ingen av dem är mer än 14 år — har redan börjat planera för höstens arbete. Vid månadsskiftet augusti-september hoppas vi att studiearbetet kommer igång och att vi då får med åtskilliga nya elever.

Det kan i detta sammanhang nämnas, att skolstyrelsen i Bengtsfors tagit intryck av det nya intresset för esperanto och nyligen beslutat att erbjuda esperanto som tillvalsspråk i årskurserna 7-9 fr o m höstterminen 1986.

Suda distrikto

Södra distriktet av SEF arrangerar en veckoslutskurs 12-13 oktober 1985 på Jämshögs folkhögskola i Blekinge. Det kommer att bli ny-

börjarkurs och fortsättningskurser på olika stadier.

Det planeras också ett endagsseminarium om grammatik i november (datum är ej fastställt) i Malmö Esperantoförenings lokaler. Vidare information kan fås hos Lisbet Andreasson, Södra Rörum, 242 00 Hörby, tel. 0415-501 52.

Väst kustregionen

Samtliga klubbar planerar kurser för både nybörjare och för dem som läst några terminer. I Kungälv och Göteborg planeras utställningar, i Göteborg kommer det att vara en under 14 dagar i Informationscentralen i centrala Göteborg. Även Falköping planerar för en utställning och de kommer också att fortsätta med sina lokalradioutsändningar. Både i Skövde, Falköping, Kungälv och Göteborg kommer att ta emot utländska föredragshållare. I Göteborg planeras en bl a "bulgarisk afton" och de kommer även att anordna ett par veckoslutskurser under hösten.

MA

Nordvästra regionen

Det mest glädjande i Värmland-Dal är det ungdomsarbete som har börjat där. I Bengtsfors har bildats en ungdomsklubb med ett tiotal medlemmar vid högstadiet och man arbetar med att få in esperanto på schemat som tillvalsämne från nästa läsår.

I Årjäng startar på nytt en stor grupp, denna gång 17 st, med esperanto inom högstadiet fria aktiviteter. De tänker använda brevkursen som arbetsmateriel.

I Karlstad har studieförbundet Folkuniversitetet en veckoslutskurs med i sitt höstprogram.

Även Falun-Borlänge rustar

Barn- och ungdomsträff

I oktober/november planerar SEJU att ha en barn- och ungdomsträff, förmodligen i Jönköpingstrakten, men det är ännu inte bestämt.

Vi vill främst nå de som är ca 9-12 år och har börjat intressera sig för esperanto. Programmet kommer bl a att bestå av esperantokurs och lekar.

Jag vill gärna ha kontakt med klubbar och kontaktpersoner för att undersöka om det är möjligt att genomföra den här idén. Är du intresserad så hör gärna av dig **SNARAST** till: Elisabeth Ahlgren, Ringvägen 86, 3 tr, 116 61 STOCKHOLM. Tel. 08-43 41 49.

Koran dankon pro la donacoj al diversaj celoj. Sed, ĝis nun multe malpli da mono venis al la kaso ol je sama tempo lastjare. Kial? Ĉu pro libertempaj elspezoj? Ĉu pro forgeso? Estu certa ke ni bezonas la monon. Nia informa laboro "rabas" multe de la kapitalo. Ni havas dungiton en EsperantoCentro, tre valora helpo, sed la elspezo por tiu persono estas ĉirkaŭ 15 000 po jare. Sentu nian plej varman antaŭdankon por via malavara donaco!

Klubo cent

Gurly Nylén, Uppsala
Olle Olsson, Lund

Klubo 100 jaroj

Erik Svärd, Malmö

sig för kurser. Klubben har bl a anskaffat 20 hela uppsättningar av brevkursen. Exakt vad som kommer att hända är ännu inte bekant.

Nekrologo

ESTER ANDRÉN, MALMÖ, (1905-1985) forpasis la 8-an de aŭg. Ŝi fariĝis esperantistino en 1931 kaj ek de 1933 sekr. de la E-klubo en Malmö. Frue redaktorino de "La Folio", la kluba informilo, kaj partoprenanto de multaj klubaj programoj (i.a. teatraj prezentadoj). Por la 33-a UK en Malmö ŝi estis unu el la sekr. kaj fariĝis kelkajn jarojn pli poste prez. de la klubo en Malmö. Dum ĉiuj jaroj ŝi gvidis La Kristnaskan Foiron (julmässo), kiu enkasigis multon por la kluba kaso. La poŝtĝiran konton de SEF - specialkonto - ŝi prizorgis dum pluraj jaroj. Funebras la movado, kaj ni kondolencas ŝian filinon Lisbet kaj ŝian edzon Bertil Andréasson.

Jan Strönné

La plej aĝa kaj malnova membro en Nybro Esperantoklubb **Anna Borgström** forlasis nin. Ŝi estis naskita 1902 kaj fariĝis membro en 1934. Dum pli ol 50 jaroj ŝi estis tre aktiva en la kluba laboro interalie kiel kasistino dum multaj jaroj.

Linnea Edsenius

Sök ungdomsstipendium!

Med anledning av att FN utsett 1985 till **Internationella ungdomsåret** kommer att utdelas reststipendium till ungdomar mellan 16 och 20 år. Se La Espero nr 5/1985. Vi har utsträckt ansökningstiden till den 15 oktober 1985.

Ansökan sändes till Karin Lindquist, Västermovägen 19, 732 00 Arboga.

IN

Esperanto i litteraturen

En annan nobelpristagare, Isaac Barheins Singer, berättar i sin bok "Ung man söker kärleken", hur han fått ett rum hos en läkare som bodde på Zamenhofgatan, och att Zamenhof själv bott i närheten. Läkaren hade varit vän till Zamenhof, och Singer minns att han såg det som en ära att få bo hos en som varit vän till esperantos skapare. Han berättar också att han försökte författa på esperanto.

Längre fram återger han en dialog med Sheba Leah, som säger: "Varför kan det inte finnas en enad mänsklighet med ett enda språk?"

Hon får svaret: "Doktor Zamenhof försökte med det. Jag bor faktiskt på den gata som är uppkallad efter honom. Men människorna vill inte höra till en enad mänsklighet."

Leo Tolstoj var den första stora författare som greps av esperantos idé. Han säger vid ett tillfälle, att det inte finns ett mer kristet kunskande än språkkunskap, som möjliggör relationer och solidaritet med människor. Att propagera för esperanto är verkligen en kristen gärning som befordrar skapandet av guds rike, säger han.

I svensk litteratur berättar Kerstin Ekman om storstrejken 1909 i romanen Springkällan. Om den unge strejkande Konrad heter det:

"För hundrade gången försökte han övertyga Frida om att en annan tid var på väg, att snart skulle ingen människa längre stå och tvätta åt någon annan för en krona om dan och maten. Snart skulle hon ha kängor och tänder och lysfotogen och Eriksson skulle ha arbete och de skulle resa i väg med tåg som Lilibeth Iversen-Lindh och hennes faster Malvina på somrarna, ända ner till Frankrike, och tala esperanto med fransmännen och gå i hatt." Så kunde man drömma för snart 80 år sedan.

En klassisk esperantist finns det

Kerstin Rohdin:

Fackträff för bibliotekarier

Ett tjugotal bibliotekarier från tio länder samlades för att försöka bilda en ny fackgrupp. Alla deltagare berättade lite om sina jobb och sina bibliotek. Det var intressant att konstatera hur biblioteksarbete skiljer sig i olika länder, men också inom olika grenar, och det skulle vara intressant att utveckla de kontakterna på olika sätt t ex genom en bulletin och ev möjligheter till studiebesök i olika länder. Även rent biblioteksarbete skulle man kunna ha direkt nytta av från ett land till ett annat.

KELI kaj IFEF jarkongresis

Internaica Fervojista Esperanto-Federacio

(ifef) havis sian 37-an jarkongreson en Vejle, Danio la 17-23 de majo. Portoprenis 305 personoj el 19 landoj. La prezidanto de la Sveda Esperanta Fervojista Asocio (SEFA) Evert Rausek, Malmö, representis Svedion.

La Sveda sekcio de la Kristana Ligo Internacia (KELI) havis sian 50-jaran jubileon kun jarkunsdo en Hagaberg, Södertälje 31/5-2/6 kun festa kaj abunda programo. Ĉar Olle Olsson, Lund, pro "aĝo" volis eksiĝi kiel prezidanto oni elektis Bengt-Olof Nilsson, Karlskoga. SEf gratulas kaj esperas pri bona Kunlaboro.

också i Birger Sjöbergs Kvarteten som sprängdes:

"Det var en ståtlig skalle denna, men så tillhörde den också en filosofiskt lagd polisman och en ivrig esperantist, som hoppades att detta världsspråk en gång skulle lösa alla konflikter och närma folken till varandra i enigt arbete för mänsklighetens lycka."

Vi diskuterade hur ett eventuellt bildande av en fackgrupp skulle gå till, men sammanträdet avslutades tyvärr utan att vi lyckades lösa den frågan. Tyvärr hade Geoffrey King, London, som på sista tiden drivit frågan om fackgrupp för bibliotekarier inte möjlighet att delta i kongressen i Augsburg.

Det är redan tredje gången, som bibliotekarier försöker sammanluta sig utan positivt resultat. Vi ger dock inte upp hoppet ännu.

Korespond-petoj

Krystyna Sadv

PL 96-100 Skierniewice
ul. Mszczonowska 31 m. 55
Pollando

40-jara virino, interesigas pri kultimoj en Svedio

Matthias Reimann

Platz der Freiheit 20
DDR-5503 Ellrich
Ing. 30jara. Ŝatokupoj; muziko, japana go-ludo

Ra Bjong Jun

171 Imsudong GSS
Gumi 641
Respubliko de Koreujo
Ingeniero pri elektroniko, 26j.

Dr. Ahmad Javid

P.O.B. 81465, 1183
Istahar
Iran
Dentisto, 25j. Ŝatokupoj: Sporto, beletro, naturo, muziko.

Akbar Satadiyan

Mokhtari Cross
Vahdat Islami str
Abazar Alley 37
Tehran 11
Iran
Lernanto. 19j, ŝatokupoj; muziko, fotografado, filmo...

Carina Granehag

Emmenäsvägen 44
S-57082 Målilla,
16 j.